Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 121. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 26, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 26-го ЧЕРВНЯ 1996 р. Ч. 121. РІК CIII.

Г. УДОВЕНКО ЗНАЙОМИВ НАТО З ПОГЛЯДАМИ УКРАЇНИ НА БЕЗПЕКУ В ЄВРОПІ

Варшава. — 21-го червня міністер закордонних справ України Геннадій Удовенко прочитав на конференції НАТО доповідь на тему „Бачення Україною майбутньої европейської системи безпеки", згідно з повідомленням УНІАР.

Г. Удовенко перебував у польській столиці на запрошення організаторів конференції. Участь у нараді брали президенти Польщі, Чехії, Болгарії, найвище керівництво НАТО, а також міністри закордонних справ і оборони ряду европейських держав.

Український міністер зустрівся також з президентом Польщі Алєксандром Кваснєвським, прем'єр-міністром Тімошевичем, міністром закордонних справ Россаті. На зустрічі обговорено питання, пов'язані з підготовкою запланованої на 25-26-го червня офіційної візити Президента України Леоніда Кучми до Польщі, а також різні питання двосторонніх відносин.

Л. Кучма прокоментував конституційний процес

Київ (УНІАР).— Тут в суботу, 22-го червня, Президент України Леонід Кучма зустрівся з представниками засобів масової інформації. Основною темою зустрічі був конституційний процес в Україні.

За словами Президента, він наполягатиме, щоб Верховна Рада розглянула проєкт конституції не пізніше 25-го червня, тобто до початку другого етапу президентських виборів у Росії. Л. Кучма домовився про зустріч з парляментаристами з метою обговорення його зауважень до проєкту конституції. Він уточнив, що ці зауваження торкаються чужоземних військових баз на території України, статусу районів у містах, уповноваження генерального прокурора і питань бюджету.

Якщо узгоджений проєкт конституції підтримає більшість депутатів України, то його і буде винесено на референдум. В іншому випадку у Президента "буде можливість для додаткових роздумів", зазначив Л. Кучма. Він нагадав, що проєкт, підготовлений Конституційною комісією, в цілому парляментом підтримано. Крім того, "його готували фахівці", в той час, як проєкт, який розглядається сьогодні, "доброблений політиками".

Л. Кучмі відомо, що у Верховній Раді збираються підписи під зверненням до Президента, у якому міститься заклик винести на референдум проєкт, доброблений тимчасовою робочою комісією, однак він кілька разів наголосив, що зацікавлений у схваленні конституції Верховною Радою. На його думку, референдум — це не найкращий вихід, оскільки в Україні є сили, які використовуватимуть його "у вузько партійних інтересах". Не варто, на думку Президента, виносити на референдум окремі статті основного закону.

(Закінчення на стор. 4)

СБУ стає ефективнішою

КИЇВ. — Служба Безпеки України повідомила, що за вісім останніх років, відколи ця організація перестала займатися політичними справами, її співробітники успішно заробляють собі на хліб розслідуванням кримінальних справ, яких тепер щороку розглядається у 65 (шістдесят п'ять!) разів більше, ніж за старих доперебудовних часів. За словами заступника голови СБУ генерала Володимира Пристайка, його служба заробляє сьогодні коштів удвічі більше, ніж видає на утримання своїх співробітників. Сама лише служба контррозвідки, яка зокрема захищає державні інтереси у сфері економіки, врятувала для України 220 млн. дол., запобігши укладенню збиткових контрактів між різними українськими підприємствами та сумнівними іноземними партнерами. З огляду на ці успіхи, багато хто в Україні висловлює жаль, що в попередні десятиліття ця організація так нераціонально використовувала час і кошти.

„Олімпієць" — депутат Верховної Ради

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Іноді так дивно складаються обставини життя, що припадково, здавалося б, події виглядають немов кермованими невидимою рукою.

Таке почуття мала я, коли редакцію, саме напередодні Олімпійських Ігор в Атланті, відвідав Микола Горбаль — представник Республіканської партії, депутат Верховної Ради. Це його, члена Української Гельсінкської Групи, судили в 1980 році, коли в Москві мала відбутися Олімпіяда і у зв'язку з тим заповнилися совєтські в'язниці „небезпечними політичними злочинцями", яких іронічно-зігрідливо називали тюремники „олімпійцями". П'ять місяців після присуду сидів М. Горбаль із іншими „олімпійцями" у Київській Лук'янівській тюрмі, аж поки відправили його на п'ятиріче заслання на Сибір.

На світлині: М. Горбаль у редакції „Свободи".

А ось тепер, в 1996 році, цей „олімпієць" приїздить до ЗСА, як представник Уряду України, член Верховної Ради, у групі дев'ятьох депутатів, які тут, у ЗСА, вивчали форми самоврядування у різних місцевостях, на запрошення Фонду Україна—ЗСА та американських чинників.

Про досвід, що його тут ця група здобула завдяки щирій допомозі перекладачки Зої Гаюк та українським студентам, розповідає М. Горбаль в часі короткого перебування у родині Стокотельних.

При нашій розмові нагадалися зворушливі картини, такі вже давні, а завжди живі, коли ми спільно, як одна велика українська громада Ню Йорку, демонстрували пе-

(Закінчення на стор. 3)

Україна залишиться позаблоковою державою

Київ. — Україна збереже свій позаблоковий статус, незалежно від наслідків президентських виборів у Росії, сказав Президент Леонід Кучма на зустрічі з пресою, що відбулася 22-го червня. Про це повідомила УНІАР.

„Підстав для зміни статусу немає. Ми морально готові до жорсткого курсу з боку Росії", — сказав він, зазначивши, що позаблоковий статус — це добро для України.

Україна не домагається членства в НАТО, як її сусіди Польща, Чехія і Мадярщина, проте активно співпрацює з альянсом, зокрема в рамках програми „Партнерство для миру". Не спішить Україна і до глибшої інтеграції в СНД, не бажаючи відмовлятися від суверенітету на користь Росії.

Л. Кучма вважає, що хто б не був президентом у Росії, її політика щодо України не зміниться, бо „місце сидіння визначає точку зору". На його думку, Г. Зюганов, у разі обрання, також буде зацікавлений у встановленні нормальних відносин з Україною.

Проте Л. Кучма тут же зазначив: „Я — прагматик і виходжу з того, що якщо в Росії трахне, то в нас буде землетрус. Наслідки першого етапу виборів у Росії — це велике досягнення демократії. Ми повинні бути максимально задоволені таким перебігом виборів у Росії".

Як відомо, у першій турі виборів у Росії виграв, з трьохвідсотковим відривом від Г. Зюганова, Б. Єльцин, набравши 35 відсотків.

Створюють недержавні пенсійні фонди

Київ (УНІАР). — Тут минулого тижня відбувся семінар на тему "Недержавні пенсійні фонди", організований Міжнародним центром приватизації, інвестицій та менаджменту за сприянням Британського фонду Know How.

Протягом трьох днів представники Державного пенсійного фонду, Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, інвестиційних і забезпеченевих компаній, вже існуючих недержавних пенсійних фондів спільно з фахівцями з Державного департаменту актуаріїв Великої Британії розглянули діючі у світі системи пенсійного забезпечення, питання регулювання та захисту інтересів членів недержавних пенсійних фондів, принципи пенсійного законодавства, проблеми оподаткування пенсій тощо.

Керівник проєкту Наталія Ковальова зазначила, що такий семінар проводиться в Україні вперше і що участь у ньому фахівців з Великобританії та ЗСА забезпечила достатньо високий науковий рівень розгляду питань, пов'язаних зі створенням недержавних пенсійних фондів і потенційною ролею забезпеченевих компаній.

За словами Ковальової, в Україні покищо немає відповідної законодавчої бази для створення і діяльности недержавних пенсійних фондів, діяльности актуаріїв та інших пов'язаних із пенсійним забезпеченням питань, отож семінар був дуже актуальним.

Президент обіцяє збільшити пенсії і платні

Київ. — 22-го червня, у 55-ту річницю нападу Німеччини на СССР, Президент Леонід Кучма пообіцяв, що від 1-го липня будуть підвищені пенсії і заробітні платні, повідомила УНІАР.

Поклавши вінок до Вічного вогню на могилі Невідомого солдата, Л. Кучма попросив людей, які зібралися біля пам'ятника, ще трохи потерпіти, бо „вже почали наводити порядок" з платнями. Він не сказав, звідки Уряд візьме на це гроші.

Л. Кучма зробив свою обіцянку перед публікою, яка переважно складалася з ветеранів так званої Великої вітчизняної війни. Хоч вони отримують пенсії трохи вищі від звичайних, але значно нижчі, ніж місячні платні. Нижчий рівень життя порівняно з тим, який вони мали за часів СССР, викликає у декого з них ностальгію за комуністичними часами.

Як відомо, останнім часом Уряд зробив ряд заходів для забезпечення виплати платні. Минулого місяця, ще коли прем'єром був Євген Марчук, обмежено пільги урядовцям, зокрема, закордонні відрядження, а також припинено фінансування масових свят, заморожено будівництво адміністративних будинків і обмежено закуп легкових автомобілів.

Цього місяця, вже за нового прем'єра Павла Лазаренка, почато зменшення апарату Кабінету Міністрів на 20 відсотків. Крім того, звільнено ряд міністрів. П. Лазаренко новим завданням Уряду оголосив збалансування бюджету і наведення порядку у виплаті платень.

Республіканці заперечують потребу окремих в'язниць

Вашінгтон. — Республіканці в Конгресі розпочали заходи щоб змінити 150-річний фундаментальний принцип американської судової системи для малолітніх злочинців — сувору вимогу в'язничного відокремлення юних злочинців від загартованого елементу дорослих кримінальних в'язнів.

Конгресмен Билл Мек-Коллум, голова юридичної підкомісії Палати Репрезентантів для справ злочинности, запропонував законопроєкт, який має на меті зліквідувати дотеперішні вимоги Федерального уряду окремішности у тюрмах малолітніх злочинців і дорослого кримінального елементу. Сенатор Оррін Геч, голова Сенатської юридичної комісії, підтриманий Робертом Долом, запропонував подібний законопроєкт. Обидва твердять, що їх до цього кроку спонукали не тільки значні заощадження у видатках для стейтових і місцевих урядів, але в першу чергу бажання зупинити занадто делікатне „обходження-пещення" судових властей з жорстокими малолітніми злочинцями.

Уряд президента Билла Клінтона покищо в цій справі не зайняв окремого становища, зокрема до пропонованих республіканцями законопроєктів, але згідно зі словами президентського дорадника Рагма Емануела, є готовий полегшити дещо свої вимоги до стейтів і місцевих властей у цій справі.

ДЕРЖАВНА ДУМА ВІДКИНУЛА ВЕРСІЮ ПРО СПРОБУ ПЕРЕВОРОТУ

Москва. — Як уже інформовано, президент Боріс Єльцин, керуючись власними передвиборчими інтересами, призначив генерала Александра Лєбедя, одного з кандидатів на пост російського президента, головою Ради безпеки і відночас відібрав течки від міністра оборони Павла Грачова, директора Служби безпеки генерала Міхаїла Барсукова, начальника служби президентської охорони генерала Александра Коржакова і віцепрем'єр-міністра Олега Сосковця.

Спостерігачі не сумніваються в тому, що до цих останніх резигнацій доклав своєї руки генерал А. Лєбедь, оскільки між ним і міністром П. Ґрачовим час від часу спалахувала відверта ворожнеча. Відразу після згаданих резигнацій А. Лєбедь, під час своєї першої зустрічі з журналістами як голова Ради безпеки, повідомив, що найближче оточення П. Ґрачова „плянувало ҐКЧП-3", тобто мало намір здійснити антиурядовий переворот.

Цією справою докладніше зайнялася парляментарна Комісія у питаннях оборони. Міхаїл Сурков, заступник її голови, доповів у Державній думі, що у висліді перевірки не виявлено жодних слідів, які

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ ДАЮТЬ ДІЛЯНКИ ПІД ЗАБУДОВУ

ОДЕСА. — Голова обласної державної адміністрації Руслан Боделан підписав розпорядження про надання земельних ділянок під спорудження житлових будинків для військовослужбовців, які служать на території області. Ділянки під забудову надаються на масиві Черноморка, у містах Біляївка, Кілія, Іллічівськ, селищах Набережному, Світлому, Чорноморському, Лісках, Великодолинському, Лиманському та інших престижевих населених пунктах, близьких до моря і транспортних магістралей. Місцевим керівникам рекомендовано без зволікань виділяти військовослужбовцям земельні ділянки і також надавати допомогу в придбанні будівельних матеріялів.

МІСТО ХОЧЕ МАТИ СВІЙ ГЕРБ

МИКОЛАЇВ. — Тут оголошено конкурс на проєкт герба міста. Конкурс триватиме до 20-го серпня і кращі проєкти будуть відзначені грошовими нагородами. Окрім жюрі на чолі з головою міської адміністрації Олександром Бердниковим, проєкти оцінюватимуть також мешканці міста. Проєкти герба міста будуть виставлені на загальний огляд у музеї ім. Верещагіна та у виставковій залі місцевого Фонду культури.

ЗМЕНШУЮТЬ КІЛЬКІСТЬ УЧИТЕЛІВ

ЛУЦЬК. — На нараді керівників відділів Луцького міськвиконкому, де розглядалися проблеми освіти, прозвучала тривожна інформація. У новому навчальному році в місті буде скасовано: 10 постів заступників директорів шкіл, 26.5 посад лаборантів, 11 бібліотекарських посад, 50 учителів з програм продовженого дня та 25 учителів початкових шкіл. Та навіть після такого скорочення, зазначив завідувач відділом освіти міськвиконкому Михайло Махомед, освітянам Луцька не вистачатиме 118 більйонів карбованців.

ОУН ОСТЕРІГАЄ ЩОДО АКТИВІЗАЦІЇ АНТИУКРАЇНСЬКИХ СИЛ

КИЇВ. — Організація Українських Націоналістів поширила заяву з приводу "активізації в Україні промосковських сил". Автори заяви зазначають, що ці процеси відбуваються на тлі непорозумінь у таборі державницьких сил. Серйозною загрозою для державности є недосконалість у діях національно-патріотичних сил, нездатність лідерів поставити державні інтереси вище, ніж партійні. ОУН закликає націонал-демократів виступити "єдиним фронтом проти тих, хто не хоче нової конституції і тягне нас у нове московське ярмо".

ГРУПУ "ДЕРЖАВНІСТЬ" ЗБЕРЕЖЕНО

КИЇВ. — Тут 21-го червня на сесії Верховної Ради оголошено, що депутат Володимир Кулініч перейшов із фракції Народного Руху України до депутатської групи "Державність" і це зберегло її як парляментську групу, оскільки вона нараховує достатнє число членів, тобто — 25 депутатів.

УРЯД ВИКОНАВ ОБІЦЯНКУ

ХЕРСОН.— Прем'єр-міністер України Павло Лазаренко під час поїздки по Херсонщині сказав, що Уряд України виконав свої зобов'язання і видав передбачені державним замовленням гроші сільськогосподарським виробникам. Тепер все залежить від урожаю. П. Лазаренко також відвідав Херсонський кораблебудівний завод і позитивно оцінив його співпрацю із кораблебудівниками Великобританії. Прем'єр-міністер вважає, що серед українських корабельних підприємств Херсонський завод є найкращим.

ВІДБУВСЯ ТВОРЧИЙ ВЕЧІР ЖУРНАЛІСТІВ

ЧЕРНІГІВ.— Тут відбувся творчий вечір газети "Сіверщина", присвячений Дню журналістики. Це популярне в області видання засновано Чернігівською організацією "Просвіта" спільно з обласною організацією Руху. "Сіверщина" виходить накладом 38,000 примірників і висвітлює політичне, економічне, культурне життя області, впливає на формування громадської думки, успішно конкурують з офіційною місцевою пресою. Так охарактеризували газету журналісти, письменники та читачі, які виступили на вечорі.

ГАСТРОЛІ БУЛИ УСПІШНИМИ

ХАРКІВ. — Культурний Центр "Нова сцена" організував европейські гастролі для двох своїх ансамблів — фольклорної групи "Драбина" і чернігівсько-київської групи "Фоа-Хока" авангардної рок-музики. Перша група мала 15 успішних виступів у Голляндії, а друга дала п'ять концертів у Німеччині. Їхні виступи записано на авдіокасети та компактні диски. Гастролі здійснено за власний кошт Культурного Центру "Нова сцена".

В АМЕРИЦІ

НА СВОЄМУ ПІВРІЧНОМУ з'їзді в суботу, 22-го червня, у Портланд, Оре., американські католицькі єпископи вирішили, що надалі залишаються невтральними у підтримці поодиноких кандидатів, але виступатимуть проти порушення моральних принципів та окремих спірних питань. Це рішення було зумовлене поширенням неправдивих поголосок, що католики в ЗСА намагаються стати єдиним виборчим блоком з великими можливостями мати надто сильний вплив перед президентськими виборами. Клівлендський єпископ Антоні Пілла, голова Крайової конференції католицьких єпископів, зазначив, „нашою ціллю не є змушувати когось, але ми також не дамо себе змусити мовчати і не поступимося тими, котрі не хочуть визнати вагомости релігійної та моральної правди для осягнення спільного добра".

У ВАШІНҐТОНІ АМБАСАДОР України в ЗСА Юрій Щербак зустрівся з директором Міжнародного валютного фонду Мішелем Камдесю, який висловив рішучу підтримку політики реформ Президента України Леоніда Кучми, підкреслив бажання МВФ співпрацювати з Україною і надалі надавати допомогу для здійснення суттєвих ринкових перетворень української економіки. Ця зустріч у головному бюрі МВФ відбулася з нагоди вшанування Олега Гаврилишина в часі закінчення його терміну виконання обов'язків альтернативного директора МВФ, представника України в МВФ. Новим представником України в МВФ став Юрій Якуша.

У СВІТІ

ПОНАД 20 ВІДСОТКІВ НАСЕЛЕННЯ СВІТУ живе менш як за один долар на день. Такі дані оприлюднив Світовий банк у своєму щорічному звіті. Кількість таких найбідніших людей зросла за останні шість років від 1.23 до 1.31 більйона. Майже 40 відсотків з них живе у південній Азії, і ще 50 відс. — у субсагарській Африці, Індокитаї, Монголії, Центральній Америці, Бразилії та віддалених районах Китаю. Кожна 12-та новонароджена дитина у цих країнах помирає, не доживши до одного року. Україна формально не належить до цих країн, оскільки разом з лібералізацією цін середня платня зросла тут за останні два роки від 20 до 70 дол. на місяць.

МУСУЛМАНСЬКІ ПОВСТАНЦІ на Філіппінах та представники уряду дійшли згоди про припинення бойових дій на південному острові Мінданао, де проживає більша частина мусулман цієї переважно християнської країни. Компромісу було досягнуто після того, як повстанці відмовилися від сепаратистських вимог, а уряд, своєю чергою, погодився надати південному мусулманському регіонові широке самоврядування. Збройна боротьба на Філіппінах тривала 24 роки, відколи президент Маркос запровадив 1972 року військовий стан, і коштувала вона життя щонайменше 50,000 чоловік, переважно з числа мирного населення. Провадив цю боротьбу Фронт національного визволення Моро на чолі з колишнім професором політології Нуром Місуарі. Мирні переговори розпочалися в столиці Індонезії Джакарті 1993 року за ініціятивою Організації мусулманських країн.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Економіка ЗСА — „на правильному шляху"

Адміністрація Білого Дому завжди з нетерпінням чекає першої п'ятниці кожного місяця. Саме в той день, за давньою доброю традицією, Департамент праці кладе на стіл Президента дані про рівень безробіття за попередній місяць. І чим більше економічний стан країни невизначений, тим з більшою увагою Президент вникає в кожну цифру, а особливо тоді, коли його популярність падає.

Статистичні дані за минулий місяць президент Билл Клінтон і його Адміністрація зустріли з великим захопленням, адже рівень безробіття у травні становив лише 5.6 відсотка від загальної кількости працездатного населення З'єднаних Стейтів Америки. А це на 0.2 відсотка менше, ніж у січні цього року. Крім того, наперекір прогнозам спеціялістів із Федеральної резерви, у травні було створено 348,000 нових місць праці, що вдвічі більше, ніж передбачалося. Це свідчить про стабільність американської економіки і дає всі підстави вважати, що такий стан утримається принаймні до кінця року. Тому президент Б. Клінтон міг сказати, що показники за травень вселяють оптимізм. „Ми дістали нові підтвердження того, що зростання американської економіки не припиняється і що нам вдалося уникнути високої інфляції. Значить, ми на правильному шляху", — підсумував Президент.

Згідно з недавніми опитуваннями громадської думки, Б. Клінтон випереджає свого суперника Роберта Дола на 15—20 пунктів, і ці докази стабільности нинішнього економічного становища він має намір використати як один зі своїх козирів у передвиборній боротьбі.

Стан національної економіки більше, ніж інші фактори, визначають передвиборну стратегію обох політичних партій ЗСА, які борються за перемогу у листопадових виборах. Кожна сторона при цьому використовує будь-які засоби, які вона має у своєму арсеналі. Демократи активні в тій ділянці державної діяльности, за яку Президент несе особисту відповідальність, — у ділянці зовнішньої політики. Зовнішньополітичний курс, що його проводить Клінтон, тісно переплітається з інтересами підприємців, які випускають продукцію, значна частина якої йде на експорт — автомобілі, комп'ютери, авіяційна техніка, різноманітні прилади і варстати, продукти харчування тощо. Дехто в країні і за кордоном вимагає обмеження зовнішньополітичних акцій, пояснюючи це інтересами національної безпеки країни. Але Білий Дім вважає економічну стабільність важливішим компонентом цієї безпеки.

Хоч рівень безробіття — категорія економічна, але вона великим чином впливає на самопочуття політиків. Розповідають, що президент Ричард Ніксон, який ніколи не подавав виду, що надає економіці істотного значення, велику увагу звертав на рівень безробіття в країні і повчав своїх економічних дорадників: „Головне, щоб безробіття було мінімальним". Р. Ніксон, як і всі політики до і після нього, добре розумів, що високий рівень безробіття означає політичні негаразди в країні і нічого доброго не віщує для уряду.

Коли Б. Клінтон прийшов у Білий Дім, він заявив, що запровадження в життя його економічних плянів дасть змогу створити в країні за чотири роки, тобто до 1996-го, 8 мільйонів нових місць праці, хоч в ці слова мало хто повірив. Тодішній лідер республіканців у Сенаті Роберт Дол тут же нагадав новообраному Президентові, що раніше, під час передвиборної кампанії, він говорив про 9 і більше мільйонів. Але й 8 мільйонів місць — непогано, особливо на фоні анемічної економіки Західної Европи, яка ніби взагалі припинила створювати нові місця праці і де безробіття постійно утримується на рівні 10—11 відсотків, а кількість безробітних у країнах-членах Европейського союзу становить 20 мільйонів.

Загальна кількість працюючих у З'єднаних Стейтах Америки досягла нині рекордної цифри — 118 мільйонів осіб проти 109 млн. у 1992 році, коли господарем Білого Дому став Б. Клінтон, а рівень безробіття тоді становив 7.6 відсотка. Ці цифри показують, що свого слова Президент дотримав — за останні три з половиною роки кількість місць праці досягла обіцяного.

Ми можемо бути лише раді, що З'єднані Стейти не втягнуті у „глобальну кризу". Економіка ЗСА повільно, але впевнено зростає: зменшується безробіття, збільшується кількість місць праці. А це підтверджує слова Б. Клінтона, що країна і її економіка — на правильному шляху!

Володимир Звіглянич

РОСІЙСЬКІ ВИБОРИ: О. ЛЄБЕДЬ ВИРІШУЄ ДОЛЮ КРАЇНИ

На минулих президентських виборах в Росії, які відбулися у червні 1991 року, досить тоді маловідомий Володимир Жириновський фінішував третім, після Єльцина та Рижкова. Нині на президентських перегонах у Росії третім є колишній генерал-авіядесантник Олександер Лєбедь, який набрав майже 15 відсотків голосів у порівнянні з 35 відсотками голосів, поданими за Єльцина, та майже 33 відсотками, які вдалося зібрати його заклятому ворогові Геннадієві Зюганову. Єльцин ненавидить Зюганова так, як колишній партійний бос найвищої категорії — а Єльцин був кандидатом в члени Політбюра — може ненавидіти свого підлеглого, який не виконує його доручень з належною ретельністю. Єльцин, як йому здається, зрікся комуністичної ідеології, поклав партквиток на стіл у 1990 році, а Зюганов вперто продовжує говорити про комунізм як історичну долю Росії та людства.

Вирішувати долю Росії найближчим часом буде генерал Лєбєдь. Саме від його підтримки — вірніше, від підтримки тих, хто голосував за нього, — буде залежати образ Росії. Єльцинові вдалося піднестися з руїн свого розбитого прообразу, який ще минулого січня не виповзав за межі 8-9 відсотків у порівнянні з 19-20 відсотками Зюганова. Досяг Єльцин цього завдяки вміло організованій передвиборчій стратегії апеляції до страху перед наслідками можливої перемоги комуністів, маніпульовані привидом громадянської війни, тобто використанням широких засобів психоемоційного впливу на авдиторію виборців. Психологічно йому вдалося переконати їх, що майбутнє — це Єльцин, а черги та цензури — то Зюганов. Йому також вдалося створити прообраз миротворця та ілюзію припинення війни у Чечні, звідки досі ще не виведено жодного російського солдата, де розколоте керівництво ледь не перегризає одне одному горлянки, і перспективи майбутньої незалежности аж ніяк не виглядають ближчими, ніж у грудні 1994 року, коли Єльцин почав цю війну. Але найголовніше, у чому Єльцин досяг найвідчутніших успіхів, — це тотальний контроль над засобами масової інформації, найголовніше — над телебаченням. Російські люди під час передвиборчої кампанії прокидалися і лягали спати з Єльцином. Голоси опозиційних кандидатів майже не були чутними, а якщо й їх показували, то у переважно гротескному вигляді, як несерйозних пустунів, що бавляться під наглядом єдиного вагомого претендента, себто Єльцина. Його дорадникам вдалося створити ілюзію, що соціяльний монолог — то і є демократія, а уникання публічних дебатів є найкращий спосіб її захисту.

Одним з найвагоміших чинників успіху Єльцина була беззастережна морально-політична та фінансова допомога Заходу, перш за все ЗСА та Німеччини. Можна сказати, що голоси російських виборців, подарунки, які Єльцин по-царському роздавав наліво і направо, були куплені за гроші західних платників податків.

Але незважаючи на колосальні резерви того, хто при владі в Росії, на небачену досі (навіть Горбачова не підтримували таким чином) підтримку Заходом, Єльцинові не вдалося повторити свій успіх 1991 року, коли він отримав 56 відс. голосів. Тому від пошуків стратегічних союзників, від здобуття 17 відс. (щонайменше) голосів залежатиме його перемога у другій турі. І врятувати його може лише Лєбєдь та Явлінський. Проста аритметика підказує, що тільки 15 відс. голосів Лєбєдя не досить для перемоги, як недосить 8 відс. Явлінського та потенційних 6 відс. усіх інших кандидатів. Адже майже дві третини виборців проголосували фактично проти Єльцина. Отже Єльцинові потрібні голоси 11-12 відс. тих, хто голосував за Лєбєдя та 5-6 відс. тих, хто підтримав Явлінського. Не треба скидати з шальки терезів Жириновського — якщо він побачить, що Зюганову не вдалося досягти угоди з Лєбєдем, то він може — заради крісла в уряді — закликати своїх виборців голосувати за Єльцина у другій турі.

Які шанси у Зюганова? Йому потрібно 19 відс., щоб досягти мінімальної переваги. Згідно з даними Всеросійського центру опитів громадської думки, 32 відс. тих, хто голосував за Лєбєдя, віддають перевагу Єльцинові і 12 відс. — Зюганову, тоді як близько 65 відс. електорату Явлінського будуть голосувати за Єльцина і тільки 13 відс. — за Зюганова. Досі неясно, що будуть робити більш як 50 відс. тих, хто підтримав Лєбєдя. Якщо вони вирішать в останню мить підтримати Зюганова, то Єльцин може зазнати поразки. Проти цього може засвідчити тільки рішуча підтримка Лєбєдем Єльцина та заклик до тієї частини свого електорату, хто ще не вирішив, за кого голосувати, віддати голоси Єльцинові.

Що ясно вже тепер? Те, що уряд — його майбутня конфігурація — вперше за післясовєтську епоху — буде (мусить бути) коаліційним. І Лєбєдь, і Явлінський, і Жириновський будуть вимагати місця в уряді взамін підтримки. Це приведе до необхідности створення Єльцином своєї партії і створення багатопартійного коаліційного уряду. В умовах узвичаєного одноосібного правління Єльцина така композиція уряду приведе до перманентних криз та відставок.

Ясно також, що восени слід очікувати різкого загострення економічної ситуації в Росії, коли прийде час платити за ті популістські обіцянки, які Єльцин щедро роздавав у травні-червні.

Що неясно, крім того, хто здобуде перемогу у другій турі, це також те, що буде, коли жодному з обох кандидатів не вдається здобути більше 50 відсотків голосів. Що означають результати російських виборів для України? Поперше, треба чітко усвідомити, що Єльцин не є демократом ані у західньому, ані навіть у східньоевропейському сенсі цього терміну. Вибір у Росії був, як слушно зауважив д-р Збіґнєв Бжезінський 16-го червня, між фашизмом (Зюганов) та авторитаризмом (Єльцин). З такої перспективи перемога Єльцина є більш бажаною для України. Подруге, успіх Лєбєдя з його основними льозунгами дисципліни, закону та порядку, свідчить, що абсолютна більшість росіян не має уявлення про власне демократичних за стилем лідерів; адже Лєбєдь може скидатися на демократа лише у певному стані свідомости. Демократичні за формою вибори приведуть недемократа до влади, — ситуація, яка вже була в Европі цього століття. Потретє, відношення до України безвідносно до того, хто буде у Кремлі наступних кілька років, вряд чи суттєво зміниться. Кляни, кліки, з яких, власне, складається „двір" Єльцина, Україну розглядають як величину, що сама по собі не має значення і тому до неї можна б вжити вимоги, принизливі для будь-якої іншої держави, на зразок подвійного громадянства, базування фльоти у Севастополі, невизнання існуючих кордонів тощо. Таке становище може змінитися лише тоді, коли до важелів реальної влади у Росії прийдуть політики, що не мають упередження до України. Таке виглядає досить малоймовірним.

Про позицію Зюганова або Лєбєдя (не кажучи про Жириновського) стосовно України можна сказати коротко — це „ні" з різними відтінками категоричности українській незалежності, відверто імперіялістична позиція. Тому явне посилення у майбутньому значення таких політиків як Лєбєдь, Жириновський і відповідно втрата впливу прозахідньо налаштованих Явлінського, Гайдара, Чубайса буде означати для України евентуальний перегляд її концепції про Росію як найголовнішого стратегічного партнера.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ
Теодор Терен-Юськів

Два фортепіянові твори В. Барвінського

Василь Барвінський у 1910 році, коли творив недавно знайдену „Сонату" для фортепіяна.

Як пригадуємо собі, десь десять років тому на еміграції у ЗСА була голосною справа святкування 100-річчя з дня народження одного з найчільніших і найдошкульніше потерпілих за свою національність композиторів Василя Барвінського (1888-1963). Він прославився теж як довголітній директор провідної музичної школи — Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові, як безмежно відданий громадсько-культурний виховник та працівник. І за це московські загарбники покарали цю шляхетну і прекрасну людину 10-річним засланням на Сибір. Там він втратив до решти здоров'я — тендітне і слабке. Його композиції, головно рукописи, бандити спалили. Це було справді дикунське поступовання. Українська культура зазнала незаступимої і безцінної втрати. Хоч повернувшись із заслання, Барвінський намагався з пам'яті відтворити деякі свої композиції, однак, само собою, це було надто важко, просто неможливо.

Особою, що взялася пригадати нашій громаді про віддання належної пошани композиторові Барвінському у 100-річчя його народження, був молодий музикознавець, син відомого піяніста і організатора повоєнного музичного життя у ЗСА Романа Савицького, Роман Савицький, мол. Він був організатором т. зв. „Проєкту В. Барвінського", себто „Проєкту на пошану В. Барвінського". Зібрано навіть деяку фінансову допомогу на цю ціль. І, як пригадуємо собі, завдяки його старанням ми почули музику нашого дорогого композитора в залі Українського Інституту Америки, а теж в американському репрезентаційному WQXR радіо. Успішним виконавцем фортепіянових творів Барвінського був бравий німецький піяніст-органіст Міхаель Гріль, який теж на власну руку зумів пропаґувати музику нашого композитора в Німеччині, головно в Мюнхені.

Зайшло, на жаль, спізнення з виданням касетки тих фортепіянових творів Барвінського, награних блискучо піяністом М. Грілем. А саме, несподівано віднайдену фортепіянову „Сонату" з 1909-1911 рр. і просто знамениту „Українську сюїту" з 1915-1925 рр. Награння відбулося у першорядній фірмі RCA 1988 року. Піяніст переконливо схопив характер української музики і стилю Барвінського.

Початок „Сонати" соняшно наспівний, злегка хвилюючий, привабливий, що його з почуттям ґрації передає слухачеві піяніст. Змінюючи натугу гри, виконавець переходить до потужнішого фразування, головно в пасажах басів. Повільніша медитаційна мелодія продовжує поступовий розвій гри, яка зворушливо приспішується то сповільнюється. В дальшому твір сповнений молодечого ліризму. Коротке, жваве скерцо оживляє „Сонату". Знову драматизм гри стає чіткішим і закінчення пригадує відлуння першої частини композиції та в мажорному стилі, приспішеним фортіссімо закінчується твір молодецьким, просвітленим.

Дальша композиція — це досконала і вдячна „Українська сюїта", яку обов'язково повинен мати у своєму репертуарі кожний український піяніст. А звичайний слухач повинен знати її. Це ж веселковий твір про молодечі любощі, про закохання. Три прекрасні наші народні пісні послужили тут музикотворцеві основою для власної композиції. Ось вони: „Ой ішов я вулицею раз-раз", „Ой не світи місяченьку" та „Засвистали козаченьки". Як же розмашно, яскраво і захоплюючо змальовує композитор початок пісенного наспіву бадьорою ритмічністю акордів зустріч парубка і дівчини! Дальша картина — це тужлива мелодія закоханої, що до місяця марить про милого. І ми хвилюємось, переживаючи щемливе розцвічення невмирущої народньої мелодії. В третій сцені хлопець мусить вибиратись у похід (це бо і часи Першої світової війни) та покинути дівчину. Пожвавлені маршові акорди змальовують від'їзд козака. Однак коханий повертається з війни, мотив закохання знову полонює нас своїм фінезійним ліризмом гри. В цілому це насправді щира і безпосередня музика.

Стереокасетка з цими композиціями вже випродукована і є в продажу в Німеччині й Австрії, як каже Р. Савицький. Незабаром буде вона у продажі теж у ЗСА та Канаді. Існує і плян видати ці твори теж компактним диском та ще і пропам'ятну книжку. Ось адреса для замовлення касетки, ціна якої 10 дол.: Roman Sawycky, P. O. Box 375, Cranford, N.J. 07016.

ЗБЕРЕЖЕННЯ НАШОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТИ

Василь Михальчук,
голова УЦГК, Париж

УКРАЇНСЬКА ФРАНЦІЯ

(З матеріялів пленарної сесії СКУ 31-го травня і 1-го червня)

II

Всі ці спроби велися, певна річ, по-аматорськи і в міру можливостей, як матеріяльних так і людських, але зате віддано і з посвятою. Діти це помічали, хвиля ентузіязму і їх захоплювала, і люди доходили до поважних успіхів. Проникання у чужий французький світ було важким, до того ж — там не було тоді нічого цікавішого, ніж те, що кожен мав у своєму власному українському середовищі.

З таким самим підходом до проблем суспільного життя почала українська епоха у післявоєнній Франції. З тією хіба різницею, позитивною, що хвилі прибулих з Німеччини закинули сюди більше інтелектуальних сил, ніж у періоді міжвоєнному, коли прибували наші найбідніші елементи. Таким чином, інтелектуальний рівень української післявоєнної Франції набагато зріс. Крім того, відомий ідеологічний поділ, який тоді панував в українській громаді в цілому, а тим самим і у Франції, не послабив, як це могло здаватись на перший погляд, а посилив культурне життя і всю проблематику довкола молоді. Щонайменше — на початках.

Перша ініціятива щодо організації молодечого життя у Франції належала Українській Національній Єдності, що заступила розв'язаний УНСоюз. В 1954 році вона започаткувала літній Курс Громадського Активу для всіх переважно молодих, хто бажав би займатися українським культурно-громадським життям з метою збереження його первнів у Франції. Курси відбувалися щороку літом, протягом тьрох тижнів. Після двох спроб Голова Управа УНЄ прийшла до висновку, що молодь потребує ще більшої уваги і перепрацьовує програму КГАктиву на Курси Українознавства для молоді, з тією самою періодичністю. До тих курсів вдається заохотити багато молоді, вони успішно проходять до половини 1960-их років. Потім, незважаючи на те, що придбано гарну садибу в мальовничій місцевості гористих Ардеш і вміло пристосовано до потреб літнього життя молоді, ті курси почали потроху занепадати.

Менш-більш у тому самому часі, що й УНЄ, о. Павло Когут влаштовує дуже гарну оселю в Альзації, недалеко Страсбургу, і йому вдається притягнути до неї дуже чисельну українську дітвору Альзації та Льотаринґії, а також з інших провінцій Франції. З нею він проводить зайняття літом — також на теми українознавства.

Дещо згодом подібну оселю для молоді організує, також у східній Франції, Об'єднання Українців у Франції і СУМ. Вона теж дуже добре устаткована і пристосована для потреб групового життя доросту і молоді, хоч дещо віддалена від більших українських поселень у Франції.

Причини сповільнення суспільного життя

Кожна з тих осель для молоді з великими труднощами продовжує свою діяльність, не маючи спромоги відігравати тієї ролі, для якої була покликана з великим вкладом грошей і людської праці. У Франції в 1950-1960-их роках діяло 6 або 7 суботніх шкіл для дітей, де успішно навчалося української мови та основних предметів з українознавства. Сьогодні утримується заледве одну школу з кількома дітьми. Українські громадські товариства у Франції, яких було більше десяти, з їхніми центральними управами в Парижі, правдивими твердинями в обороні й зберіганні українських духових і духовних цінностей, — сьогодні є ледве помітними кількома скелетами.

Де ж причина такого стану нашого життя у Франції?

Перша причина нашого суспільного ослаблення полягає, мені здається, в нашій малій чисельності тут і у великому розпорошенні. Українське поселення у Франції після Другої світової війни означувалося у різних працях цифрами 35,000. Дуже правдоподібно, що вона була перебільшена. Беручи під увагу всі адреси наших людей, що є у двох українських церквах, у Товаристві Української Бібліотеки ім. Симона Петлюри в Парижі, в Науковому Товаристві ім. Шевченка в Сарселі та в редакції газети „Українське Слово" в Парижі, як рівнож, беручи до уваги статистичне співвідношення між людьми, охопленими суспільним життям і ним неохопленими, можна припускати, що число українців у Франції ніколи не перевищувало 20,000.

(Продовження буде)

Любов Проць

* * *

Цей диво-світ... Сади собі стоять,
Поклавши віти на плоти високі,
І древні ноги трошки їх болять,
І мариться їм вересень і спокій.

І теплі губи кажуть щось без слів,
І ти так близько, як іще ніколи.
Всміхаються нам кущиками брів
Ясно-зелені видноколи.

Не стане літа. І колись, колись
Впадуть сніги і заходять ниви.
А поки — літо. І блакитна вись.
І я щаслива. Й ти такий щасливий.

І стежечка без тіні і дощу —
Така легенька, як промінчик світла,
І я тобі із літа щось кричу,
Від радощів і ніжности розквітла.

А вже доросли́м стало лелеча,
А вже трави в лугах ніхто не косить...
Дай притулюсь до теплого плеча.
Так близько осінь — чуєш? — близько осінь...

Друге число „Краянки" прибуло до Америки

Нелегко нашим землякам в Україні видавати українські періодики, але вони стараються. І тому кожне число, що нарешті появляється, є бажаним й очікуваним. Недавно надійшов до Видавничої Фундації „Українська книжка" в Ню Йорку друге число незалежного часопису „Краянка", який виходить в Ужгороді (Закарпаття). Число вийшло із датою — 1995 рік. Не вдалося видати два числа за рік, як плянувалося, бо матеріяльна скрута не дозволила. Але журнал продовжує жити і це — найприємніше.

Доброю ознакою є те, що часопис став більш цільним, ніж перший. А скільки імен авторів, графіків... Серед авторів — і чоловіки, і жінки. Ось першим серед них — глава Української Греко-Католицької Церкви Кардинал Мирослав Іван Любачівський. Він дав це інтерв'ю двом журналістам — Юлії Зейкан і Вірі Копейко під заголовком „Шану до жінки треба виховувати" ще чотири роки тому. А далі йде нове інтерв'ю, дане журналістці Галині Джулі, яке висвітлює багато подій з життя церкви і висловлює віру Кардинала в те, що міжконфесійні проблеми будуть владнані, адже українці є толерантною нацією.

„Закарпаття відоме у світі не лише своїм географічним розташуванням. Воно чарує красою гір, лісів, рік і потоків. Але відсутність орної землі вела країн на заробітки у світи... А закарпатська жінка... Їй у всі часи було нелегко..." Так справедливо пише Галина Джула, розповідаючи, як важко нині закарпатським жінкам, особливо творчим особам, які не можуть вповні присвятити свої творчі сили для розвитку духовости рідного народу, бо немає матеріяльних можливостей, щоб видати написані книжки, дістати працю за професією. Жіночі організації працюють багато, нав'язують контакти з різними товариствами за кордоном, щоб з їх допомогою полегшувати життя своїх співгромадян, яким конче потрібна допомога.

Немало сторінок присвятив часопис розповідям про непересічних жінок, які підносили рідну культуру, як то Лисавета та Анда Остапчук. Гальшка-Лисавета Гулевичівна (1575-1642) була багатою київською шляхтянкою, яка стала фундаторкою православного монастиря і школи в Києві в 1615 році, що згодом стала основою Києво-Могилянської Академії, котра відродилася в нинішній незалежній Україні. Цю цікаву розповідь підготувала Христя Навроцька (Союз Українок Америки) з Ню Йорку. Авторка з Пряшева (Словаччина) Любиця Бабота розповідає про „Закарпатського соловейка" — Анду Яцківну Остапчук (псевдо „Оста"), народжену в с. Тарасівка, тепер Збаразького району, Тернопільської области, яка була українською і чеською співачкою.

Шість силуетів сучасних поетес Закарпаття виводить у своїй розповіді Надія Ференц.

Цікаво прочитати історичну розвідку-підсумок Людмили Угляренко „Незгоди не знищили коріння", де коротко виведено велику й славну історію України. Або „Христос воскрес, мої рідні Карпати" Л. Дмитришин — поетичне повернення в минуле, навіяне Великоднім настроєм. Про життя українських жінок Австралії дізнаємося з інтерв'ю з австралійками Маєю Грудкою — головою Союзу Українок Австралії та Євдокією Островською.

Цікавим є намагання Марії Маєрчик прослідкувати людські уявлення в ритуальних дійствах про „дорогу" людини у вічність. „Тут" і „там" — так називається стаття, що буде цікавою кожному непересічному читачеві.

Про звичайну і незвичайну людину з Бойківщини — поета, літературознавця Володимира Іванишина, який загинув у грудні 1985 року при „нез'ясованих" обставинах, пише Атена Пашко, подаючи і кілька віршів (пісень) поета.

Люди на еміграції знають такі відомі постаті в українській культурі, як проф. Іван Трухлий та його дружина Катерина Здорик-Здориченко. Це відомий артист і диригент та співачка. Про них розповідає їхній син Василь Трухлий. Проф. І. Трухлий в 1918 році був запрошений до української республіканської капели асистентом диригента Олександра Кошиця, яка мала здійснити власне концертове турне по Західній Европі та до Америки, щоб розбудити світ і показати, що Україна має свою національну культуру і право на державну самостійність. Нелегким було життя родини та вона гідно пройшли його, несучи українську культуру в світ. Після важких доріг подружжя опинилося в Америці, де продовжувало свою культурну працю.

„Як я став „петлюрівцем" — надзвичайно цікавий спогад про події, що відбулися 66 років тому, Миколи Теслевича з міста Фінікс (ЗСА). Просто шкода переповідати зміст, хочеться, щоб кожен прочитав, хто зможе дістати журнал „Краянка", як закарпатський хлопчина став найбільшим прихильником Симона Петлюри і немало зробив для увічнення його пам'яти.

Нова книга проф. Вікентія Шандора „Закарпаття, історично-правний нарис IX ст. — 1920" уже дійшло до читача і викликала значний резонанс у світі. Автор продовжує свою працю, й журнал подає уривок з другої частини книги, яка незабаром також побачить світ. Тут ідеться про події в жовтні-листопаді в Карпатській Україні та участь у них самого автора.

Надзвичайно теплий спомин Василя Овсієнка про Оксану Мешко — одну з найсвітліших постатей українського національно-визвольного руху нашого століття під назвою „Козацька мати". Тут читач знайде чимало імен наших земляків, які боролися з імперіялістичним московським режимом за вільну Україну, і для яких Оксана Мешко була прикладом і матір'ю.

Розповідь о. Севастіяна-Степана Сабола, ЧСВВ (Зореслава) (ЗСА) „Схиляємо голови в тихій молитві" — про Президента Карпатської України о. Августина Волошина, який загинув мученицькою смертю в московській в'язниці 1945 року, розкриває перед читачем о. Августина і як політика, і як духовну особу, і як люблену всіми людину — Батька. Розповідь Ганни Божук „Апостол Христового серця" — про о. Христофора Миськова — ревного духівника і виховника молодих, великого патріота-українця, який народився в Югославії, був висвячений на священика на Закарпатті, де довгі роки й працював, а помер у Бразилії, в Прудентополісі. А розповідь „Про що нашіптують бабиноярські тополі" — про останні дні Івана Рогача — секретаря Президента Карпатської України д-ра Августина Волошина.

Знайде читач в часописі й розповіді про мистців, прилучиться до поезії та художньої прози, бо всі ці жанри теж представлені на його сторінках. Журнал добре ілюстрований силами таких мистців, як Надія Пономаренко Одарка Долгош, Людмила Корж-Радько, Тетяна Петричко, Еріка Часто-Слуцька.

Подається також список матеріялів, які будуть поміщені в наступних числах.

Але щоб ці числа вийшли, „Краянці" потрібна фінансова допомога. Просимо надсилати пожертви на Фонд „Краянки" до Видавничої Фундації „Українська книжка" „Ukrainian Book", на конто 19296, Self-Reliance NY Federal Credit Union, 108 Second Ave., New York, NY 10003.

Любов Часто

ДЕРЖАВНА...

(Закінчення зі стор. 1)

б підтвердили версію про плян перевороту. При цьому М. Сурков сказав, що голова Ради безпеки А. Лебедь перевищив свої повноваження і тим самим на двоє діб паралізував працю міністерства оборони.

Голова Комісії в питаннях оборони Віктор Ілюхін додав, що на офіційний запит Державної думи правоохоронні органи і спецслужби відповіли, що вони також не мають інформації з приводу оприлюдненого А. Лебедєм звинувачення.

НОВИМ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРОМ БАНҐЛАДЕШ стала Шейк Газіна Вазед, донька першого президента й творця цієї держави Муджибура Рахмана, убитого військовими змовниками 1975 року. Її попередник, лідер Націоналістичної партії Халеда Зія змушений був зрезиґнувати у березні цього року після масових виступів населення, зорганізованих опозицією, котра впродовж двох років звинувачувала уряд у корупції й некомпетентності. Приймаючи присягу, новий прем'єр пообіцяв "відновити мир і політичну стабільність задля швидшого економічного розвитку". Перемога ліберальної Ліґи Авамі під проводом Гасіни Вазед стала можливою завдяки коаліції з партією Джатія, що її очолює колишній військовий диктатор країни Гусейн Могамед Ершад, ув'язнений попереднім урядом за корупцію та зловживання владою. Це не перешкодило, однак, Ершадові бути обраним до нового парляменту. Для прийняття присяги він прибув до банґладеської "верховної ради" просто з в'язниці, у супроводі 300 поліцаїв.

Замість квітів на могилу бл. п. НАДІ БАЛАЩУК складаємо даток на Дітей Чорнобиля, д-р Милославі Залізняк, яка зодягнула мене і приготовила букет з яблуні на наше вінчання у прекрасному Натерсі біля Інсбрука, передаємо наші щирі співчуття.

Ольга Фараонів з чоловіком Богданом.

Трентон, Н. Дж.

Ділимося сумною вісткою, що в неділю 23-го червня 1996 р. відійшла у вічність на 94-му році життя наша ВУЯНКА

бл. п.

МАРІЯ ШЕВЧУК

ур. Золота Слобода — Бережанщина

ПАНАХИДА — вівторок 25-го червня 1996 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН — в середу 26-го червня о год. 9:30 ранку в церкві св. Юра в Ню Йорку, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені у смутку родини:

ВАСИЛЬ ШЕВЧУК з родиною
КАТРУСЯ ПАПУГА з родиною
СОНЯ ВАЦИК з родиною
СВІТЛАНА ГАРАСІВКА з родиною в Україні
та ближча і дальша родина в ЗСА, Канаді й Україні.

Вічна їй пам'ять!

„Олімпієць"...

(Закінчення зі стор. 1)

ред будинком Організації Об'єднаних Націй в обороні наших в'язнів — членів Української Гельсінської Групи, і з подивом гляділи на суху, втомлену довгою відмовою від їжі постать Павла Стокотельного, що проголосив голодівку саме в обороні М. Горбаля. А тепер, 15 років пізніше, ми сидимо разом біля стола конференційної залі нашої редакції і слухаємо розумних, спокійних думок М. Горбаля на тему сьогодення в молодій українській державі та її перспектив на майбутнє.

— Як почуваєтеся на пості депутата? — питаємо рідкісного гостя.

— Я, бачите, не завжди комфортний в цій ролі, але стараюся зробити що лише можливе. Працюю в комісії питань культури і духовости, а часово також у комісії справ радіо і телебачення.

— Це ж тепер незвичайно важлива ділянка. Чи ця комісія має вплив на справи і чи існує якась цензура щодо матеріялів в засобах масової інформації?

— Так, існує комітет, який мав би переіряти усі програми телебачення і радіо, але, на жаль, цього не робить, а найгірше те, що саме у цій ділянці культури та духовости багато лівих елементів. Часом хочеться кричати на цілий світ про тяжке становище української мови і культури, але що крик допоможе?

— Ми завважуємо постійно, що на відтинку культури справи стоять доволі погано, а вже коли йдеться про плекання української мови — то справді стає невесело. Але як ви в загальному бачите близьке майбутнє і що думаєте про нього?

— Я думаю, що, незважаючи на все, процес розвою держави іде у доброму напрямку. Не можна забувати, що нам таки вдалося зберегти замирення, у спільноті нема антагонізмів, протистоянь, державність ми отримали без одного стрілу. Можливе, що завтрішний українець буде інакший, ніж ми цього хотіли б, може витвориться інший тип громадянства. Але все ж треба вірити, що усе колись перевариться. Не можна забувати, що ми успадкували колоніяльну адміністрацію, більше половини перших членів Верховної Ради працювало раніше в совєтській адміністрації. Мусимо терпеливо і послідовно перемальовувати цю картину на кращу.

— Чи тому ви і пішли в депутати, хоча вам не дуже й комфортно в такій ролі? А писати ви тепер зовсім закинули?

— Я не пишу, бо вважаю, що моя участь у політичному процесі зараз важливіша. Я хочу щось у цьому напрямі таки зробити. Треба сказати про Україну своїми іменами, треба якнайповніше використовувати національний фактор. Тут Піємонтом була і є Галичина, але це не завжди досить. Треба ширити почуття патріотизму по всіх усюдах і, незважаючи на сьогоднішній стан, глядіти ясно у майбутнє!

Коли так говорить наш „олімпієць", що просидів стільки часу у тюрмах і таборах, під фальшивими звинуваченнями, коли йому вдалося вийти з тяжких випробувань сповненим віри в Україну та стати тепер до конкретної, нелегкої праці на політичному відтинку, то як можемо ми глядіти песимістично у майбутнє?

ПОДІЇ

СВЯТКУВАННЯ 20-ЛІТТЯ УМ

Ню Йорк. — Управа Українського Музею влаштовує урочисте святкування 20-ліття музею, яке відбудеться у неділю, 20-го жовтня ц. р., у готелі „Вестбарі", Медісон аве. при 69-ій вул. в Ню Йорку. Початок о год. 1:30 після полудня. Відзначення включатимe полуденок і програму. Додаткові інформації будуть поміщені у наступних оголошеннях.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями й знайомими, що 23-го червня 1996 року з волі Всевишнього по довгій і тяжкій недузі упокоїлася в Бозі на 85-му році життя наша найдорожча і незабутня МАМА

бл. п.

МАРІЯ ТУРКО
з дому ГУСАР

нар. 10-го грудня 1910 р. в Перемишлі.

ПАНАХИДА відбулася у вівторок 25-го червня 1996 р. о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Brady and Fallon.

СЛУЖБА БОЖА відбудеться в середу 26-го червня в українській католицькій церкві Христа Царя в Бостоні.

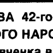
Відправа над гробом в четвер 27-го червня о год. 12:30 по пол. на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

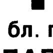
В глибокому смутку:

дочка — ЯРИНА з мужем ФИЛИПОМ
та численна родина в Україні й ЗСА.

Замість квітів родина просить складати пожертви на Український Музей в Ню Йорку або на Фонд Дітям Чорнобиля.

УПРАВА 42-го ВІДДІЛУ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
ім. Тараса Шевченка в Пассейку, Н. Дж.
Зі смутком повідомляє приятелів і знайомих, що 31-го травня 1996 р. в Ґарфільфі, Н. Дж. трагічно загинув

бл. п.

СТАНИСЛАВ КОВАЛЬ

уродж. в селі Красичі, Перемишль

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок 10-го червня 1996 р. в церкві св. о. Миколая в Пассейку, Н. Дж.
Тлінні останки покійного спочивають на католицькому цвинтарі св. Марії в Sadle Brook, N. J.

Покійний залишив у глибокому смутку:

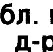
сина — МИХАЙЛА з дружиною КЕТРИН
внуків — ЛЯВРУ
— РЕНАТУ
— МИХАЙЛА мол.
та ближчу і дальшу родину в ЗСА, Польщі й Україні.

Родині складаємо глибокі співчуття.
Вічна йому пам'ять!

УПРАВА ВІДДІЛУ

З волі Всевишнього відійшов від нас на вічний спочинок 25-го червня 1996 р. наш найдорожчий МУЖ, ТАТУСЬО, ДІДУСЬ і ВУЙЦЬО

бл. п.
д-р

ІВАН КІНДРАТ

нар. 18-го січня 1923 р. у селі Запитові.

ПАНАХИДА — в четвер 27-го червня 1996 р. о год. 7:30 в похоронному заведенні Paul Harris, Рочестер, Н. Й.

ПОХОРОН — в п'ятницю 28-го червня о год. 9-ій ранку в церкві св. Йосафата, а відтак на цвинтар Holy Sepulchre, Рочестер, Н.Й.

Глибоким горем прибиті:

дружина — РЕҐІНА
доні — ЛЮБЦЯ КІНДРАТ
— ДАРУСЯ КІНДРАТ- ПРАТТ з мужем МАЙКОМ та дітьми ЛЕСЕЮ і МИХАСИКОМ
сестрінки — ЛЮБА МЕЛЬНИК
— ВІРА ЗВАДЮК з мужем ОЛЕГОМ та дітьми СЯСЕЮ, ЮРЦЬОМ і
НАДЕЮ з мужем ЛЕВКОМ ПИЛИПЕЦЬ
кузен — ТЕОДОР СЕНИЦЯ з дружиною ІРЕНОЮ та донями ОКСАНОЮ і ГЕНЕЮ
та ближча і дальша родина в ЗСА, Україні і Польщі.

Ділимося сумною вісткою, що у понеділок, 24-го червня 1996 р. відійшов у вічність на 90-му році життя наш найдорожчий
ТАТО, ДІДУСЬ І БРАТ

бл. п.

БОГДАН СТЕФАН ГЕВРИК

колишній адвокат у Дрогобичі.

ПАНАХИДА і ПАРАСТАС у середу 26-го червня 1996 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів при вул. Френклін і Бравн у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН у четвер 27-го червня 1996 р. о год. 9-ій рано з української католицької церкви св. Андрія у Філядельфії, а опісля тлінні останки спочинуть на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

син — ТИТ з дружиною СОФІЄЮ
внуки — АДРІЯН
— РОМАН
— ОЛЕКСА
брат — АНДРІЙ з родиною в Канаді
братова — СТЕФАНІЯ в Канаді з родиною
сестрінок — ІГОР з родиною в Києві
шваґри — ТЕОДОР з родиною в Канаді
— ВАСИЛЬ з родиною в Бориславі

Просимо про молитви за душу покійного.

Едмонтон в 10-річчя чорнобильської катастрофи

„Болять наші серця за тих, що загинули, і за те, що потерпіли від страшних наслідків. Чорнобильська нуклеарна катастрофа на все життя пошкодила здоров'я мільйонів людей, в тім числі понад мільйон самих дітей"... Такими словами почала своє заключне слово голова едмонтонського Відділу Конгресу Українців Канади (КУК), рівночасно голова Комітету для відзначення Чорнобиля Оля Саварин, на траурному відзначенні цієї найгіршої нуклеарної катастрофи. А воно відбулося в Едмонтоні в Міській ратуші 26-го квітня ц.р. о 10:30 год. ранку,

Почалося це відзначення канадським та українським національними гимнами, які відспівав хор, зложений із 552 учнів українських публічних і католицьких двомовних шкіл Едмонтону під диригентурою учительки Лілеї Волянської, в супроводі фортепіяно учительки Мирослави Фодчук. Всі учні і їхні учителі були в українських вишиваних сорочках. Програму заповідали учні зі школи Остін О'Браєн Рома Татчин і Андрій Ковальчик. Вони представили присутних на залі — а було їх понад 500 осіб — політиків, міських і шкільних радних, учителів.

Зразу після гимнів на вежі Міської ратуші, як і по всіх українських церквах, хвилину дзвонили дзвони, а присутні однохвилинною мовчанкою згадали тих, що загинули. Проклямацію посадника міста відчитав радний Ричард Мейзер.

Головним промовцем виступив д-р Ігор Ґалук, керівник проєкту „Освіта", який розказав, як Фундація „Освіта" навчає українських лікарів в Києві лікувати хворих українських матерей та дітей. В останніх чотирьох роках понад 150 канадських лікарів, більшість з них з Едмонтону, добровільно працювали по кілька тижнів в Києві, а понад 50 лікарів з України навчалися канадського способу лікування хворих в едмонтонському університетському шпиталі. (За кількамісячне стажування лікарів з України платить СІДА). Після його слова учні двомовних шкіл вручили йому чека на 4,145 дол., а гроші учні зібрали між собою, з власної ініціятиви, за проєктом „діти дітям". Декілька осіб зі залі додали до цієї суми свої чеки, що дуже зворушило д-ра Ґаука. Прем'єр-міністер Канади Жан Кретієн надіслав з цієї нагоди окремого листа-співчуття, яке присутні також прийняли оплесками Так проклямацію, як і листа від Прем'єр-Міністра було вручено Голові КУК Олі Саварин.

Пластовий „Отче наш", який відспівали учні, помітно всіх зворушив, а тоді О. Саварин, дякуючи організаторам і учасникам цього свята, зокрема подякувала д-рові Ґаукові і Тересі Мусі-Лин, учительці-координаторці двомовних шкіл. Учні закінчили свій прекрасний виступ бадьорою піснею „Молоді ми і світ нам відкритий", під супровід акордеону (Сем Костюк) і цимбалів (Браєн Черевик).

Того ж дня вечором, в год. 7:30, в катедрі св. Йосафата відбулася екуменічна поминальна Богослужба (відправа), до якої стало вісім єпископів і священиків.

Д-р І. Ґаук також виступив з промовою про працю Фундації „Освіта" в катедрі на екуменічній відправі, а представив його д-р Богдан Клід. По відправі всі учасники були запрошені до парафіяльної залі на зустріч при каві, чаю і солодким. В неділю перед 26-им квітня КУК з допомогою українських жіночих організацій при церквах, ЛУКЖК і СУК, чіпляв входячим до церков чорні пропам'ятні чорнобильські стяжки, а люди складали добровільні датки. За чорні стяжки зібрано суму 4,329.18 дол., що теж піде на поміч потерпілим. 27-го квітня на першій сторінці едмонтонського щоденника „Едмонтон Джорнал" появилася велика світлина хору учнів двомовних українських шкіл і гарний допис про едмонтонське відзначення 10-річчя Чорнобиля. Щоденник „Едмонтон Сан" також мав допис зі світлиною. Треба згадати, що новинку про едмонтонське відзначення Чорнобиля в Міській ратуші вечором передали всі телевізійні станції, а едмонтонський щоденник „Едмонтон Джорнел" помістив ряд статтей про Чорнобиль ще до 26-го квітня.

До Комітету КУК Чорнобиля, крім О. Саварин, ще входили: Орест Котишин, секретар, д-р Павло Кіт, скарбник, д-р Богдан Клід і Маруся Пастушенко, а від шкіл — згадана вже Тереса Муха-Лин, віцедиректорка школи св. Матея, як координатор, з тим що на сходини також приходили учителі, представники різних шкіл. До речі, між учасниками свята були також: Катруся Хемич-Чернявська, радна публічних шкіл, і адв. Михайло Саварин, радний католицьких шкіл, а УКЦ і УПЦ репрезентували отці митрат Василь Гупало і протопресвітер Мирослав Крищук.

Хор із 552 учнів українських двомовних шкіл.

Петеро Саварин

Л. Кучма...

(Закінчення зі стор. 1)

ну. "Конституція — цілісний документ, і виривати з нього статті не можна", — переконаний Л. Кучма.

На запитання, як він ставиться до діяльности комуністичної фракції парляменту, Президент України зазначив, що "вони затягують процес ухвалення проєкту конституції" та що "неможливо зрозуміти, чи це КПУ, чи Російська комуністична партія" і в чиїх інтересах вони діють — національних інтересах України чи Росії.

Повернувшись до теми перебування в Україні чужоземних військових баз, Л. Кучма запевнив, що підтримує ідею відсутности на терені держави будь-яких чужих військових баз, але "реальність така, що ці бази існують, тому краще взагалі не записувати в Конституцію це положення, або передбачити термін введення його у перехідних положеннях".

Щодо ситуації в Кабінеті Міністрів, то Л. Кучма зазначив, що розпочато процес упорядкування праці Уряду, зокрема буде скасовано всі управління та скорочено відділи, після чого "міністер виходитиме на прем'єр-міністра лише через віцепрем'єра". Сьогодні в Україні, за словами Президента, з'явився дієздатний Уряд", який бере на себе відповідальність за поліпшення ситуації в Україні. Очолювати місцеві органи влади, на думку Президента, мають передусім господарники, які розуміють потреби людей. Посадник міста повинен займатися не політикою, а каналізацією, теплом, будинками, шляхами тощо, сказав Л. Кучма. Він додав, що добрим прикладом є вибори в Санкт-Петербурзі, де посадник-політик зазнав нищівної поразки і змушений був поступитися господарникові.

На запитання щодо преси, то Л. Кучма сказав, що не має наміру її обмежувати і висловив жаль з того приводу, що значна частина видань залежить від тієї чи іншої політичної сили й іноді використовуються "не у відповідності з етичними нормами". У них часто друкуються не лише антипрезидентські, але й антидержавні статті, проте це перехідний етап "і ми повинні через усе це пройти", а не чинити так, як у Білорусі, зазначив Президент.

Михайло Бурчук — головний тренер жіночої відбиванкової дружини Канади

Все збіглося до останніх змагань. Перемога у фінальних кваліфікаційних змаганнях у Вінніпезі 16-го березня над дружиною Домініканської Республіки забезпечила канадській дружині участь в Олімпіяді! Програ означала б, що треба знову чекати чотири роки. Михайло Бурчук, вже сьомий рік головний тренер канадської жіночої відбиванкової дружини, мабуть найкраще це розумів. Його дружина не закваліфікувалася на Олімпіяду в 1992 році.

Михайло Бурчук народився 18-го жовтня 1949 року в Сент Роз дю Лак, Манітоба. Кар'єру тренера розпочав як учитель руханки в середній школі Лорд Селкірк у Вінніпезі. В роках 1977 і 1978 під його проводом школа здобувала мистецтво провінції. В тім часі він також тренує збірну дружину провінції Манітоби, яка здобуває третє місце в Канаді, а рік пізніше золоту медалю у змаганнях за мистецтво Канади.

Його перші успіхи причинилися до того, що Вінніпезький університет перед сезоном 1980-81 року запросив його на становище головного тренера жіночої відбиванкової дружини. Відразу в першому сезоні дружина Бурчука виграла 45 змагань, програла 23 і зремісувала 2, чим здобула друге місце в своїй лізі. В наступному році дружина здобула п'яте місце в Канаді. Вже в скорому часі стало очевидним, що твориться дружина, яка претендуватиме на канадський чемпіонат. І це сталося скорше, ніж всі передбачували. В сезоні 1982-83 дружина не програла ні разу в 60-ох змаганнях, завойовуючи собі мистецтво в Канадській міжуніверситетській атлетичний унії (CIAU). Це був перший з шістьох безперервних чемпіонатів і мабуть найкращий успіх в історії канадських відбиванкових жіночих дружин. Продовж тих шістьох років дружина програла тільки 11 разів у 365 змаганнях, в двох сезонах вона вийшла непереможною. Вона також виграла 33 з 36-ох турнаментів, в яких брала участь.

До весни 1989 року, коли М. Бурчук відійшов з Вінніпезького університету, дружини, які він тренував, змагалися 539 разів у дев'ятьох сезонах, з того виграли 478 змагань, зремісували 5 та програли 56, що вийшло на 89.4 відсотків перемоги! В додатку дружини виграли 43 з 56 турнірів, в яких брали участь.

За свою працю М. Бурчак був відзначений як тренер років 1981-83 років та 1987року. В 1983 році його названо Українським Спортовцем Року Манітоби.

На весні 1989 року Михайла Бурчука призначають головним тренером канадської національної жіночої відбиванкової дружини. Хоч дружині не вдалося закваліфікуватись до Олімпіяди '92, все ж таки вона мала успіхи в міжнародних змаганнях: 7-ме місце 1990 року в Іграх доброї волі, 14-те в світовому чемпіонаті '90, три срібні медалі в „Канада Кап", '93, '94, '95, в 1995 році бронзову медалю в „Пан-Американських Іграх" — це перша медаль в історії цих ігор для Канади, і бронзову медалю в 1995 р. в Північно-американському чемпіонаті.

В 1994 році в дорозі на світові жіночі відбиванкові змагання в Південній Америці, відбиванкова дружина України зіграла чотири змагання з дружиною Канади в Торонто та околицях міста. Помимо того, що українська дружина перемогла Канаду у всіх чотирьох змаганнях, треба дати признання канадській дружині за добрий підхід до гри, як і вмілість тренера відчути тактику противника. Різниця виграних точок української дружини на кожних змаганнях зменшувалася.

Н.Н.

Приємна новина з України

ФЕДІР ПОГРЕБЕННИК

ЧУЄШ, БРАТЕ МІЙ...

ПІСНІ БРАТІВ ЛЕПКИХ

З Києва надійшла невелика обсягом, але багата й дорога кожному українському серцю за змістом, книжечка нарисів — досліджень про пісні братів Лепких. Названа вона словами старшого з братів — відомого поета, прозаїка, історика літератури, перекладача, педагога Богдана Лепкого: „Чуєш, брате мій...". Цими словами починаються його славетні „Журавлі", що стали стрілецькою піснею 1916 року, коли вперше були надруковані разом з мелодією Льва Лепкого. Пісня навіки з'єднала двох братів як небуденних митців, які свій талант, свою пристрасну любов до рідного народу здійснювали в слові, музиці і малярстві.

Згадана книжка вийшла на батьківщині Лепких, на Поділлі, у Видавництві „Лілея", що нещодавно виросла в Тернополі і вже видала кілька гарних довідкових видань. Дослідження, про яке йде мова, належить докторові філологічних наук, професорові, лавреатові державної премії України ім. Тараса Шевченка, лавреатові премій братів Лепких, відомому літературознавцеві й фольклористові Федорові Погребенникові. Він автор багатьох досліджень з історії української культури, йому зокрема належать чимало праць про Б. Лепкого. До книжки „Чуєш, брате мій..." увійшли нариси —дослідження про названу вище пісню Б. Лепкого, що стала однією з найпопулярніших пісень в Україні та в українських середовищах на еміґрації, про його патріотичну пісню „Чи то буря, чи то грім...", яка постала в роки Першої світової війни.

Творчість Лева Лепкого представлена творами „Ой видно село", яка в роки Визвольних змагань бравурними тонами прогреміла над всією Україною, гумористичною „Бо війна війною" („Обозний марш"), ліричною „Колись, дівчино мила", бадьорою маршовою „Ми йдем вперед". Цікаві роздуми автора над історією цих пісень — їх народженням, злетом над рідною землею, роками заборон і переслідувань і відродженням у наш час, супроводяться публікацією текстів та мелодій, а також цікавих ілюстрацій, репродукцій творів Е. Козака, О. Куриласа, О. Кульчицької, Лева Геца, портретами братів Лепких.

Книжечка видана „Лілеєю" дуже естетично. До її появи доклало зусиль Управління Освіти Івано-Франківської державної адміністрації, що розподілило тираж книжки між школами області, беручи до уваги, що якраз на Прикарпатті брати Лепкі перебували неодноразово, черпаючи наснаги до своєї творчости.

До цієї радісної новини додано, що зрушилась справа видання великого тому художньої спадщини Б. Лепкого, що вже давніше анонсувалось у „Бібліотеці української літератури" (В-во „Наукова Думка"). Це видавництво заплянувало видати додатковий том прози письменника, яка не входила в попередні видання спадщини Б. Лепкого. Ці видання підготовані Федором Погребенником та його сином, д-ром Володимиром Погребенником.

Д-р Роман Смик

У ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКІЙ Республіці тривають дискусії відносно проєкту пам'ятника, який повинен усоблювати ліквідацію системи апартеїду, — величезний бронзовий кулак лідера чорної більшости Нелсона Мандели. Мабуть, автори пам'ятника прийшли до висновку, що добро повинно бути з кулаками. Однак під час дискусій виринула серйозна проблема: таке вираження свободи буде коштувати дорого — 12 мільйонів долярів. Хоч вважається, що свободі ціни нема, однак виникає питання, де взяти гроші на такий пам'ятник-кулак.

СПРАВА ОФІЦІЙНОГО запотребування Білим Домом 400 таємних папок з архівів ФБІ набирає чимраз більшого розголосу та політичного значення. З цього приводу двоє значних демократів, членів Сенатської юридичної комісії, сенатори Пол Саймон з Іллиной і Патрик Легі з Вермонту, публічно запропонували, щоб для закінчення цієї спірної справи усунути Крега Лівінгстона зі становища директора безпеки персоналу Білого Дому, бо саме він був тим, який зажадав згадані папки з архівів ФБІ. К. Лівінгстон саме з уваги на виявлення цієї справи, тепер є на примусових платних вакаціях.